

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTON DEPASQUALE**

Seduta tat-3 ta' Ottubru, 2002

Citazzjoni Numru. 60/1993/1

Noel Ellul, ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjetá Formosa & Camilleri Limited, agenti Malta tas-socjetá assikuratrici estera Guardian Royal Exchange Assurance plc, surrogata fid-drittijiet tal-assigurat taghha s-socjetá Elektra Limited, u b'nota tat-13 ta' Gunju, 1994 Dr. Joseph Zammit McKeon assumma l-atti ghan-nom tas-socjetá attrici minflok Noel Ellul u b'nota tas-sebgha (7) ta' April, 1999 l-Avukat Dottor Joseph Zammit McKeon ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjetá Atlas Insurance Agency Limited bhala agenti Malta tas-socjetá estera Guardian Royal Exchange Assurance plc assumma l-atti tal-kawza minflok is-socjetá Formosa & Camilleri Ltd.

vs.

Francis Vella, bhala direttur, ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjetá Express Trailers Limited

Il-Qorti,

Rat l-att ta' citazzjoni pprezentat quddiem l-allura Qorti tal-Kummerc illi permezz tieghu l-attur Noel Ellul, fil-kwalità tieghu premessa, wara illi ppremetta :

Illi s-socjeta` Elektra Limited importat mir-Renju Unit hmistax (15)–il *pallets* ta' materjal elettriku u inkarigat lis-socjeta` konvenuta biex titrasporta l-merkanzija mill-mahzen tal-fornituri sal-mahzen tas-socjeta` importatrici permezz ta' *trailer*;

Illi t-*trailer* wasal Malta fuq il-bastiment 'Zebbug' fil-15 ta' Novembru 1991 u ittiehed fil-'*bonded stores*' tas-socjeta` konvenuta;

Illi meta l-importatur mar jiehu konsenja tal-merkanzija minghand is-socjeta` konvenuta, sab li kien hemm in-nuqqas u l-hsara deskritti fis-*Schedule* tas-'*Small Claim*' *Information Form* tal-Institute of London Underwriters datat 24 ta' Jannar 1992 li huwa anness u markat Dok.NE1;

Illi ghal dan in-nuqqas u hsara, l-assigurazzjoni attrici hallset lill-importatur, kif obbligata, s-somma ta' elf tmien mija, hamsa u sebghin Lira u ghoxrin centezmu (Lm1,875.20c) oltre s-somma ta' mija hamsa u sebghin Lira (Lm175.00c) bhala *survey fees*, u ghalhekk giet surrogata fid-drittijiet tal-importatur assigurat skond l-annessa surroga markata Dok.NE2 li hija datata 17 ta' Settembru 1992;

U illi l-konvenut nomine huwa responsabbli ghan-nuqqas u hsara fuq riferiti;

Talab ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. Tiddikjara lill-konvenut nomine responsabbli ghan-nuqqas u hsara fuq imsemmija; u

2. Tikkundanna lill-konvenut nomine li jhallas lill-attur nomine is-somma ta' elf tmien mija, hamsa u sebghin Lira u ghoxrin centezmu (Lm1,875.20c) flimkien mas-somma ta' mija, hamsa u sebghin Lira (Lm175) bhala *survey fees*, b'kollox elfejn u hamsin lira u ghoxrin centezmu (Lm2,050.20c) bl-imghax legli mis-7 ta' Settembru 1992, *in linea* ta' danni sofferti mid-ditta importatrici u li d-drittijiet ghalihom gew surrogati lill-atturi nomine;

Bl-ispejjez kontra l-konvenut nomine li huwa ingunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-attur, il-lista tax-xhieda u d-dokumenti esibiti maghha;

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenut nomine illi permezz taghha eccepixxa :

Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez billi huwa garr il-merkanzija fl-istat u kundizzjoni u kwantita' li giet kunsenjata lilu u ma' kienx involut fl-istivar jew '*packaging*' tal-istess merkanzija;

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-konvenut nomine u l-lista tax-xhieda relativa;

Rat id-digriet ta' l-ghaxra (10) ta' Novembru, 1993 illi permezz tieghu l-Avukat Dottor Tonio Grech gie nominat bhala perit legali sabiex ifittex u jirrelata dwar il-fondatezza tat-talbiet attrici, wara illi jiehu konjizzjoni ta' l-eccezzjonijiet, u sabiex jaghmel l-osservazzjonijiet kollha illi ghandhom x'jaqsmu mal-kaz;

Ezaminat ir-relazzjoni ta' l-imsemmi perit legali, debitament mahlufa fl-udjenza tal-wiehed u ghoxrin (21) ta' Marzu, 2002;

Ezaminat l-atti l-ohra tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Ikkunsidrat :

Illi, kif qal tajjeb l-abbli perit legali f'pagina 7 tar-relazzjoni tieghu, hemm qbil bejn il-kontendenti dwar il-fatti segwenti :

“... Elektra Limited, assicurata mas-socjetà attrici, inkarigat lis-socjetà konvenuta sabiex tittrasporta merkanzija ta' materjal ta'l-elettriku mill-Ingilterra sa Malta. Meta waslet Malta però nstab li l-merkanzija giet mimsusa u waslet bin-nieqes skond Dok. NE1, Small claim information form u schedule tal-Institute of London Underwriters datat 24 ta' Jannar 1992. Minnflok 15 pallets Elektra Limited rceviet 12 pallets u 3 cartons ...”;

Ikkunsidrat :

Illi ma tistax ma tirrimarkax illi filwaqt illi fl-att ta' citazzjoni u fid-dikjarazzjoni relativa jinghad illi l-merkanzija in kwistjoni giet trasportata lejn Malta bil-vapur 'Zebbug', minn diversi dokumenti esibiti (fosthom il-'Groupage Manifest', Dok. JJ1) jirrizulta illi dan it-trasport sar permezz tal-vapur 'Pinto';

Ikkunsidrat :

Fl-analizi tieghu tal-provi prodotti l-gharef perit legali, fost affarijiet ohra, qal hekk :

“Illi ... wiehed ghandu jifli id-dokumenti u x'xhieda li juru f'liema stat is-subappaltatur tas-socjetà konvenuta gewwa l-Ingilterra (u cjoè EUF), kien ircieva l-merkanzija minghand is-shipper u cioè Light Source Electrical Equipment Ltd. (jew l-agent taghha J G Osborne Ltd li hija s-socjetà illi mill-post taghha ittiehdet il-merkanzija mid-driver ta' EUF).

“Mill-korrispondenza li Elektra Limited kellha ma Light Source Electrical Equipment Ltd. (Dok. ZM1, ZM2, ZM3 u ZM4) ma jirrizultax illi l-merkanzija ittiehdet

minn EUF fi stat tajjeb u komplut. Fid-Dok. ZM4 insibu illi :

'All were on packed pallets but the driver (ta' EUF) refused to accept them unless they were first stripped down.

The pallets were thus stripped down in front of the driver and immediately loaded onto his trailer.

We confirm as agents in the affair that everything was loaded in front of the driver and dispatched.'

"Imkien ma ntqal illi l-merkanzija kollha kienet moghtija lid-driver ta' EUF u l-ebda ricevuta ta' EUF li turi illi l-merkanzija giet fil-fatt konsenjata fit-total taghha lid-driver ta' EUF [ma tirrizulta].

"Ghal kuntrarju id-Dok. FV3, id-dokument li d-driver ta' EUF gie mitlub jiffirma meta gabar il-merkanzija, juri l-kwalifika 'uncounted and unchecked - damaged cartons'. Di più is-CMR consignment note (Dok. FV1) jindika '12 pallets & 3 cartons. Some open' u r-ricevuta li harget EUF go l-Ingilterra ghall-merkanzija in kwistjoni, u cioè Dok. FV2, turi 12 pallets & 3 cartons, l-istess ammont li wasal Malta u li gie konsenjat lil Elektra Limited (ara ukoll xhieda ta' Francis Vella - Seduti IX u X). Ma jirrizultawx provi li Light Source Electrical Equipment ikkontestat dik ir-ricevuta."

Il-Qorti taqbel ma' din l-analizi u, konsegwentement, taqbel ukoll ma' dak illi jghid l-gharef perit legali f'dik il-parti tar-relazzjoni tieghu intitolata "KONKLUZJONI" u cioè :

"Fil-fehma ta' l-esponenti u ghar-ragunijiet premissi, l-eccezzjoni tas-socjetà konvenuta illi hija garret il-merkanzija fl-istat u kundizzjoni u kwantità li giet konsenjata lilha ghandha tigi milqugha. Ghaldaqstant it-talbiet attrici ghandhom jigu respinti."

Ghal dawn il-motivi :

Kopja Informali ta' Sentenza

Tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenut nomine u tirrespingi t-talbiet attrici;

Tordna illi l-ispejjes kollha tal-kawza jigu sopportati mill-attur nomine.

-----TMIEM-----